

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA

Članak 1.

U Zakonu o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 122/03) u članku 2. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„Nakladnik elektroničkih medija (u daljnjem tekstu: nakladnik) je fizička ili pravna osoba koja ima uredničku odgovornost za sastavljanje rasporeda radijskog ili televizijskog programa u okviru značenja djelatnosti radija i televizije, te koja prenosi programe ili ih za nju prenose treće osobe. Nakladnik je svaki koncesionar radija i televizije, Hrvatska radiotelevizija, te fizička ili pravna osoba koja proizvodi i/ili objavljuje elektroničke publikacije.“

Točka 4. briše se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pojmovi: autor, programske usluge, kabelska televizija, radio, digitalni radio, radijska frekvencija, koncesionar, televizija, digitalna televizija, televizijski prijenos, multipleks, kao i drugi pojmovi iz područja telekomunikacija imaju značenje utvrđeno propisima kojima se uređuju autorska i srodna prava, te telekomunikacije.“

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Pravo na ispravak objavljene informacije ili na odgovor na objavljenu informaciju ostvaruje se sukladno Zakonu o medijima.

(4) Odredbe ovoga Zakona primjenjivat će se i tumačiti sukladno Europskoj konvenciji o prekograničnoj televiziji i Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5. ovoga članka.

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. iza riječi: „elektroničkih medija“ briše se zarez i stavlja se točka, a riječi: „uz ograničenja propisana ovim i posebnim zakonom“ brišu se.

Članak 3.

U članku 4. stavku 1. iza riječi: „hrvatski jezik“ stavlja se zarez te dodaju riječi: „sukladno odredbama ovoga Zakona“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Nakladnici mogu promicati i stvaralaštvo na narječjima hrvatskoga jezika što se smatra ispunjavanjem obveze iz stavka 1. ovoga članka.“

U stavku 4. riječi: „informiranju pripadnika nacionalnih manjina“ zamjenjuju se riječima: „pripadnicima nacionalnih manjina“.

Članak 4.

U članku 5. iza riječi: „ili drugi“ dodaje se riječ: „propisani“.

Članak 5.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„(1) Nakladnici televizijskog programa unutar su nadležnosti Republike Hrvatske ako su u njoj osnovani ili ako se prema stavku 7. ovoga članka predmnijeva da su unutar nadležnosti Republike Hrvatske.

(2) Kada nakladnik televizijskog programa ima sjedište u Republici Hrvatskoj i u njoj se donose uredničke odluke o programskoj shemi, predmnijeva se da je osnovan u Republici Hrvatskoj.

(3) Za nakladnika televizijskog programa predmnijeva se da je osnovan u Republici Hrvatskoj, ako ima svoje sjedište u Republici Hrvatskoj a uredničke odluke o programskoj shemi donose se u drugoj državi članici Europske unije, pod uvjetom da u Republici Hrvatskoj radi značajni dio radne snage uključene u obavljanje aktivnosti televizijskog emitiranja.

(4) Kada značajni dio radne snage uključene u obavljanje aktivnosti televizijskog emitiranja radi u Republici Hrvatskoj i drugoj državi članici Europske unije, predmnijeva se da je nakladnik televizijskog programa osnovan u Republici Hrvatskoj ako u njoj ima svoje sjedište.

(5) Kada značajni dio radne snage uključene u obavljanje aktivnosti televizijskog emitiranja ne radi niti u jednoj od država članica iz prethodnih stavaka ovoga članka, predmnijeva se da je nakladnik televizijskog programa osnovan u Republici Hrvatskoj ako je u njoj započeo s emitiranjem sukladno hrvatskim pravnim propisima, pod uvjetom da održava stabilnu i učinkovitu vezu s hrvatskim gospodarstvom.

(6) Kada nakladnik televizijskog programa ima svoje sjedište u Republici Hrvatskoj, a odluke o programskoj shemi se donose u trećoj državi, ili obrnuto, predmnijeva se da je osnovan u Republici Hrvatskoj pod uvjetom da značajni dio radne snage uključen u obavljanje aktivnosti televizijskog emitiranja radi u Republici Hrvatskoj.

(7) Za nakladnike televizijskog programa na koje se ne mogu primijeniti odredbe stavaka 1. do 6. ovoga članka, predmnijeva se da su unutar nadležnosti Republike Hrvatske ako:

- upotrebljavaju radijsku frekvenciju koju je dodijelilo nadležno tijelo Republike Hrvatske;

- ne upotrebljavaju radijsku frekvenciju iz prethodne točke, a upotrebljavaju satelitske kapacitete koji pripadaju Republici Hrvatskoj;

- ne upotrebljavaju ni radijsku frekvenciju niti satelitske kapacitete iz prethodne dvije točke, a upotrebljavaju satelitsku vezu koja je smještena u Republici Hrvatskoj.

(8) Ako se prema stavcima 2. do 7. ovoga članka ne može utvrditi potpada li nakladnik televizijskog programa unutar nadležnosti Republike Hrvatske ili druge države članice Europske unije, nakladnik potpada unutar nadležnosti one države članice u kojoj je osnovan u smislu značenja članaka 48. do 50. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica.“

Članak 6.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatnost radija i televizije može obavljati pravna i fizička osoba koja je upisana u registar u Republici Hrvatskoj u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisom, a koja je pribavila koncesiju te sklopila ugovor o koncesiji u skladu s ovim Zakonom.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka i postupak utvrđivanja uvjeta pravilnikom propisuje Vijeće za elektroničke medije, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za telekomunikacije.“

Članak 7.

U članku 11. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Za promjenu ili dopunu programske osnove iz stavka 4. ovoga članka nakladnik je dužan pribaviti prethodno mišljenje uredništva koje čine glavni urednik i urednici pojedinih programa. Mišljenje uredništva utvrđuje se većinom glasova.“

Članak 8.

U članku 15. stavku 2. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„- poticati, pogodovati poticanju i širiti mržnju ili diskriminaciju na temelju rase, spola, vjere ili nacionalnosti, antisemitizam i ksenofobiju ili druge oblike mržnje utemeljene na netoleranciji prema pojedincima ili skupinama, zbog njihova podrijetla, političkog uvjerenja, svjetonazora, zdravstvenog stanja ili drugih određenja ili osobina,“

Stavak 3. mijenja se i glasi

„ (3) Nisu dopušteni programski sadržaji koji mogu ozbiljno ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, posebno oni koji uključuju pornografiju ili bezrazložno nasilje.“

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Programske sadržaje za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika nije dopušteno objavljivati, osim kada je od strane nakladnika osigurano, odabirom vremena emitiranja ili bilo kojom tehničkom mjerom, da maloljetnici u području prijenosa neće, u uobičajenim okolnostima, čuti ili vidjeti takve programe. Ako se takvi programski sadržaji emitiraju u nekodiranom obliku, nakladnik je obavezan osigurati da im prethodi zvučno upozorenje ili da ih je moguće prepoznati pomoću vizualnih simbola za cijelo vrijeme njihova trajanja.

(5) Vijeće za elektroničke medije pobliže će urediti postupanje nakladnika u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.“

Članak 9

U članku 16. stavku 1. broj: „60“ zamjenjuje se brojem: „90“.

Članak 10.

U članku 17. stavku 1. iza riječi: „sredstva“ briše se točka i stavlja se zarez te dodaju riječi: „izuzev odvojenih reklamnih spotova i spotova teletrgovine.“

Članak 11.

Iza članka 17. dodaje se članak 17.a koji glasi:

„Članak 17.a

(1) Televizijsko oglašavanje i teletrgovina ne smiju:

- dovesti u pitanje poštivanje ljudskog dostojanstva,
- uključivati bilo kakvu diskriminaciju na temelju rase, spola ili nacionalnosti,
- vrijeđati vjerska ili politička uvjerenja,
- poticati ponašanje koje dovodi u pitanje zdravlje ili sigurnost, te zaštitu okoliša.

(2) U oglašavanju i teletrgovini namijenjenim maloljetnicima ili koje koriste maloljetnike, izbjegavat će se sve što bi moglo nauditi njihovim interesima i imat će se obzira prema njihovoj posebnoj osjetljivosti i podložnosti, te se ne smije prouzročiti moralnu ili fizičku štetu maloljetnicima.

(3) U oglašavanju i teletrgovini nije dopušteno:

- izravno poticati maloljetnike da kupuju proizvode ili usluge, iskorištavajući njihovo neiskustvo ili lakovjernost,
- navoditi maloljetnike da se upuštaju u prodaju ili najam roba ili usluga,
- izravno poticati maloljetnike na uvjeravanje njihovih roditelja ili drugih da kupe robu ili usluge koje se reklamiraju,
- iskorištavati posebno povjerenje koje maloljetnici imaju u roditelje, nastavnike i druge osobe,
- nerazumno prikazivati maloljetnike u opasnim situacijama.“

Članak 12.

U članku 18. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Nije dopušteno u oglašavanju i teletrgovini prikazivati, vizualno ili govorom, osobe koje redovito nastupaju u televizijskom programu vijesti ili aktualnostima.“

U stavku 7. iza riječi: „političkih stranaka“ dodaju se riječi: „i nezavisnih zastupnika predstavničkih tijela“.

Članak 13.

Iza članka 18. dodaje se članak 18.a koji glasi:

„Članak 18.a

(1) Nije dopušteno oglašavanje i teletrgovina oružja i streljiva, duhana i duhanskih proizvoda te droge.

(2) Nije dopušteno oglašavanje lijekova i medicinskih proizvoda koji su dostupni na liječnički recept te zdravstvenih usluga. Oglašavanje za sve druge lijekove i medicinske proizvode mora biti jasno prepoznatljivo kao takvo, pošteno, istinito i podložno provjeri, te mora odgovarati zahtjevima zaštite pojedinca od štetnih posljedica i uvjetima propisanim Zakonom o lijekovima i medicinskim proizvodima, kao i podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(3) Nije dopuštena teletrgovina lijekova, medicinskih proizvoda i zdravstvenih usluga.

(4) Nije dopušteno oglašavanje i teletrgovina alkohola i alkoholnih pića, osim ako Zakonom o hrani i podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona nije drukčije propisano.

(5) Oglašavanje i teletrgovina alkohola i alkoholnih pića iz stavka 4. ovoga članka mora udovoljavati sljedećim pravilima:

- ne smiju biti usmjereni posebno na maloljetnike ili, posebice, prikazivati maloljetnike koji konzumiraju takva pića;

- ne smiju povezivati konzumiranje alkohola s poboljšanim fizičkim stanjem ili vožnjom;

- ne smiju stvarati dojam da potrošnja alkohola pridonosi socijalnom ili seksualnom uspjehu;

- ne smiju tvrditi da alkohol ima ljekovita svojstva ili da je stimulans, sedativ ili sredstvo za rješavanje osobnih konflikata;

- ne smiju poticati neumjerenu potrošnju alkohola ili prikazivati apstinenciju ili umjerenost u negativnom smislu;

- ne smiju stavljati naglasak na visoki sadržaj alkohola kao pozitivno svojstvo pića.“

Članak 14.

U članku 19. stavci 1., 2. i 8. mijenjaju se i glase:

„(1) Trajanje prijenosa namijenjenog spotovima za teletrgovinu, spotovima za oglašavanje i drugih oblika oglašavanja, uz izuzeće izloga za teletrgovinu iz članka 19b. stavka 1. ovoga Zakona, ne smiju prijeći 20% dnevnog vremena prijenosa. Vrijeme prijenosa spotova za oglašavanje ne smije prijeći 15% dnevnog vremena prijenosa.

(2) Trajanje spotova za oglašavanje i spotova za teletrgovinu unutar pojedinog sata ne smije prijeći 12 minuta.

(8) Odredbe ovoga članka ne odnose se na oglašavanje u radijskim programima.“

Članak 15.

Iza članka 19. dodaje se članak 19.a i 19. b koji glase:

„Članak 19.a

(1) Tijela državne uprave kao i drugi korisnici državnog proračuna dužni su 15% godišnjeg iznosa namijenjenog promidžbi svojih usluga ili aktivnosti utrošiti na oglašavanje u programima regionalnih i lokanih elektroničkih medija.

(2) Nakladnici su dužni do 31. ožujka svake kalendarske godine izvijestiti Vijeće za elektroničke medije o obavljenom oglašavanju sukladno stavku 1. ovoga članka.

Članak 19.b

(1) Izlozi namijenjeni za teletrgovinu, koji se emitiraju preko programa koji nije isključivo posvećen teletrgovini, moraju imati minimalno neprekinuto vrijeme trajanja od 15 minuta. Najveći broj izloga na dan može iznositi osam, te njihovo ukupno trajanje ne smije biti dulje od 3 sata na dan. Izlozi moraju biti jasno određeni optičkim i zvučnim sredstvima.

(2) Na programe koji su isključivo posvećeni teletrgovini odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 1. do 9. te 15. do 21. ovoga Zakona. Ovo oglašavanje dopušteno je u okviru dnevnih ograničenja iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Na programe koji su isključivo posvećeni samopromicanju odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 1. do 9. te 15. do 21. ovoga Zakona. Drugi oblici oglašavanja na takvim programima dopušteni su u okviru dnevnih ograničenja iz članka 19. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.“

Članak 16.

U članku 21. stavku 1. riječi:“ ovim ili posebnim zakonom“ zamjenjuju se riječima: „ovim Zakonom.“

U članku 21. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„ (2) Pravne osobe koje se bave proizvodnjom ili prodajom medicinskih proizvoda i pružanjem zdravstvenih usluga, mogu biti pokrovitelji programa kojima promiču svoje ime, zaštitni znak, sliku ili djelatnost, bez spominjanja specifičnih medicinskih proizvoda ili postupaka liječenja dostupnih isključivo na liječnički recept.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4. ovoga članka.

Članak 17.

Članak 27. briše se.

Članak 18.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„(1) Nakladnik televizijskog programa mora nastojati da europska audiovizualna djela čine većinski udio njegovog godišnjeg vremena objavljivanja.

(2) Nakladnik koji ne postigne opseg udjela europskih audiovizualnih djela iz stavka 1. ovoga članka mora svake godine povećati udio tih djela u odnosu na prošlu godinu sukladno kriterijima i načinu utvrđenom pravilnikom koji donosi Vijeće za elektroničke medije, a pri tome je najmanji početni opseg 20%.

(3) U godišnje vrijeme objavljivanja iz ovog članka ne ubraja se vrijeme namijenjeno vijestima, športskim događajima, igrama, oglašavanju, teletekstu i teletrgovini.

(4) U opseg udjela europskih audiovizualnih djela ubrajaju se audiovizualna djela vlastite proizvodnje i hrvatska audiovizualna djela.

(5) Odredbe prethodnih stavaka ne odnose se na nakladnika koji ima koncesiju lokalne razine i nije povezan u nacionalnu mrežu.“

Članak 19.

U članku 31. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Nakladnik televizijskog programa mora nastojati osigurati da udio europskih audiovizualnih djela neovisnih proizvođača u godišnjem programu iznosi najmanje 10% vremena.“

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„ (5) Odredbe prethodnih stavaka ne odnose se na nakladnika koji ima koncesiju lokalne razine i nije povezan u nacionalnu mrežu.“

Članak 20.

U članku 34. stavku 3. riječi: „posebnim zakonom“ zamjenjuju se riječima: „Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji.“

U stavku 4. iza riječi: „ovoga članka“ briše se točka i stavlja zarez, te dodaju riječi: „te određuje koji događaji trebaju biti dostupni u cijelosti ili djelomično u prijenosu uživo, ili , kada je to potrebno ili prikladno iz objektivnog razloga javnog interesa, u cijelosti ili djelomično u naknadnoj snimci.“

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Vijeće za elektroničke medije dužno je o popisu iz stavka 4. ovoga članka i drugim mjerama koje je poduzelo ili namjerava poduzimati, odmah obavijestiti Europsku komisiju koja provodi postupak utvrđivanja njihove usklađenosti sa pravom Europske zajednice i priopćavanja ostalim državama članicama Europske unije. Obavijest o utvrđenom popisu i mjerama Vijeće za elektroničke medije dostavit će i državama potpisnicama međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.“

Članak 21.

U članku 44. stavku 1. riječi: „nadležnom ministarstvu“ zamjenjuju se riječima: „Vijeće za elektroničke medije“, a riječi: „u toj pravnoj osobi“, riječima: „u tom nakladniku.“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Nakladniku koji ne izvrši obvezu iz stavka 1. ovoga članka, Vijeće za elektroničke medije uputit će pisano upozorenje s obrazloženjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.“

Članak 22.

U članku 56. stavku 1. riječi: „kao proračunski fond“ zamjenjuju se riječima: „i djeluje u okviru Agencije za elektroničke medije.“

Stavak 2. točka 2. mijenja se i glasi:

„- sredstva osigurana odredbama ovoga Zakona i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Programe i izvješća o dodjeli sredstava Fonda Vijeće za elektroničke medija dostavlja Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.“

Članak 23.

U članku 57. stavku 1. iza podstavka 5. dodaje se novi podstavak 6. koji glasi:

„- promicanje stvaralaštva na narječjima hrvatskog jezika.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Sredstva Fonda u jednakom omjeru raspoređivat će se za poticanje pluralizma i raznovrsnosti radijskih i televizijskih programa. Kriteriji za dodjelu sredstava su:

- kvaliteta i sadržajna inovativnost ponuđenog programa,
- značenje programa za ostvarenje ciljeva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka,
- ekonomičnost i dugoročnost programa,
- opći interes za kulturni razvitak i
- drugi kriteriji koje utvrdi Vijeće za elektroničke medije pravilnikom iz stavka 5. ovoga članka.

Sredstva Fonda ne mogu se dodjeljivati za programe koji se već sufinanciraju po bilo kojoj osnovi iz proračunskih sredstava.“

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Na temelju kriterija iz stavka 4. ovoga članka Vijeće za elektroničke medije propisuje način i postupak provedbe javnog natječaja za sufinanciranje programskih sadržaja iz sredstava Fonda, praćenje trošenja sredstava i ostvarenje programskih sadržaja za koji su dodijeljena.

Popis korisnika sredstava, programski sadržaji za koje su sredstva dodijeljena i izvješća o njihovom ostvarenju objavljuju se na web stranici Vijeća za elektroničke medije.“

Članak 24.

Naziv Glave VI. VIJEĆE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE, mijenja se i glasi: „VI. AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE I VIJEĆE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE“.

Članak 25.

Iznad članka 58. dodaje se podnaslov: „Agencija za elektroničke medije“ te se članak 58. mijenja i glasi:

„(1) Agencija za elektroničke medije (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna i nezavisna pravna osoba s javnim ovlastima, koja se upisuje u sudski registar. Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(2) Agencija donosi Statut koji potvrđuje Hrvatski sabor.

(3) Tijela Agencije su ravnatelj Agencije i Vijeće za elektroničke medije (u daljnjem tekstu: Vijeće).

(4) Ravnatelj Agencije zastupa, predstavlja i rukovodi Agencijom, te je odgovoran za rad stručnih službi Agencije. Predsjednik Vijeća je ravnatelj Agencije.

(5) U rukovođenju Agencijom ravnatelj Agencije organizira i vodi rad i poslovanje Agencije.

(6) Za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa na zaposlenike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu. Plaće ravnatelja Agencije i članova Vijeća utvrđuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(7) Sredstva za rad Agencije, uključujući sredstva za plaće ravnatelja Agencije i članova Vijeća, osiguravaju se u skladu s godišnjim financijskim planom Agencije iz iznosa od 0,5% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti radija i televizije ostvarili nakladnici elektroničkih medija.

(8) Neurošena sredstva iz stavka 7. ovoga članka po završnom računu postaju prihod Fonda.

(9) Ravnatelj Agencije podnosi godišnje izvješće o radu Agencije Hrvatskom saboru.“

Članak 26.

Iza članka 58. dodaje se novi članak 58.a koji glasi:

„Vijeće za elektroničke medije Članak 58.a

(1) Vijeće upravlja Agencijom te obavlja zadaće regulatornog tijela u području elektroničkih medija. Vijeće u svojem radu ima ovlasti upravnog vijeća u smislu Zakona o ustanovama. Predsjednik Vijeća potpisuje odluke Vijeća.

(2) Članovi Vijeća obavljaju svoju dužnost profesionalno kao zaposlenici Agencije.

(3) Vijeće objavljuje godišnje izvješće o svom radu i podnosi ga Hrvatskom saboru.“

Članak 27.

U članku 59. iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) Članovi Vijeća ne smiju od nakladnika primati darove, prihvaćati usluge, ni stupati u odnose koji ih dovode u sukob interesa u odnosu na zadaće propisane ovim Zakonom.“

Stavak 7. podstavak 2. mijenja se i glasi:

„ – se steknu okolnosti propisane stavkom 4., 5., 6. i 7. ovoga članka,“

Iza podstavka 4. dodaje se novi podstavak 5. koji glasi:

„Postupak za razrješenje člana Vijeća pokreće Vijeće, a odluku o razrješenju donosi Hrvatski sabor.“

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 7. i 8.

Članak 28.

U članku 60. dodaju se iza točke 8. nove točke 9. i 10. koje glase:

- „ - donosi podzakonske propise sukladno ovom Zakonu,
 - potiče samoregulaciju i koregulaciju radi provedbe ovoga Zakona,“
- Dosadašnje točke 9. i 10. postaju točke 11. i 12.

Članak 29.

U članku 61. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Administrativne, stručne i tehničke poslove za Vijeće obavlja Agencija, dok tehničke i stručne poslove iz područja telekomunikacija za Vijeće obavlja Hrvatska agencija za telekomunikacije.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Agencija obvezno ima stručnu službu za nadzor (monitoring) i redovito praćenje pridržavanja odredbi ovoga Zakona.“

Članak 30.

Iza članka 61. dodaje se članak 61.a koji glasi:

„Članak 61.a

„Protiv odluka Vijeća može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.“

Članak 31.

U članku 62. stavci 1., 2. i 3. mijenjaju se i glase:

“(1) Vijeće raspisuje javni natječaj za dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije na tehničkoj podlozi koju utvrđuje Hrvatska agencija za telekomunikacije u skladu s propisima o telekomunikacijama.

(2) Javni natječaj iz stavka 1. ovoga članka raspisuje se za svaku slobodnu radijsku frekvenciju ili više radijskih frekvencija koje čine zasebnu koncesiju, odnosno kod digitalnog radija i televizije za slobodni prijenosni kapacitet zasebnog radijskog ili televizijskog programa unutar multipleksa.

(3) Sadržaj i postupak javnog natječaja iz stavka 1. ovoga članka propisuje Vijeće. "

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Kriteriji za dodjelu koncesije za obavljanje djelatnosti radija i televizije jesu:

- programski uvjeti sukladno ovom Zakonu, a napose količina vlastite proizvodnje, europskih audiovizualnih djela i djela neovisnih proizvođača,
- kvaliteta i raznovrsnost programskih sadržaja,
- posebni tehnički, financijski (visina sredstava i financijska jamstva) i kadrovski uvjeti,
- poštivanje odredbi ovoga Zakona i propisa kojima se uređuju porezne i druge obveze pravnih subjekata prema državnom proračunu i proračunu jedinica regionalne i lokalne samouprave, te pravnim osobama u njihovom vlasništvu.”

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6. postaju stavci 5., 6. i 7.

Članak 32.

U članku 64. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Koncesija se dodjeljuje na vrijeme koje ne može biti dulje od petnaest niti kraće od osam godina.“

Članak 33.

U članku 65. stavku 1. podstavku 11. iza riječi: „Vijeća“ dodaju se riječi: „o mjerama radi privremenog ograničenja slobode prenošenja programskih sadržaja iz druge države“.

Članak 34.

Članak 66. mijenja se i glasi:

„(1) Iznimno od odredbe članka 8. ovoga Zakona, Vijeće može poduzeti odgovarajuće mjere radi privremenog ograničenja slobode prenošenja programskih sadržaja iz drugih država, u slučaju kada je Republika Hrvatska ovlaštena privremeno odstupiti od obveze osiguranja slobode prijama programskih sadržaja i ponovnog prijenosa na svojem području, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- televizijska emisija koja dolazi iz druge zemlje članice Europske unije otvoreno, ozbiljno ili teško krši odredbe članka 15. stavaka 3. ili 4. ovoga Zakona i/ili televizijska emisija potiče mržnju na temelju rase, spola, vjere ili nacionalnosti,

- u prethodnih 12 mjeseci nakladnik je postupio u smislu prethodnog podstavka ovoga članka najmanje dva puta;
 - Republika Hrvatska pisano je obavijestila nakladnika i Europsku komisiju o utvrđenim povredama iz ovoga članka i o mjerama koje će poduzeti ako se takve povrede ponove,
 - konzultacije sa državom članicom Europske unije koja obavlja prijenos i Europskom komisijom nisu pridonijele prijateljskoj nagodbi u roku od 15 dana od dana obavijesti iz prethodnog stavka, a nastavljeno je sa navedenim povredama.
- (2) Vijeće će odmah prekinuti primjenu mjera iz stavka 1. ovoga članka, ako Europska komisija utvrdi da one nisu u skladu s pravom Europske zajednice.“

Članak 35.

Poglavlje VII. Nadzor i članak 68. brišu se.

Članak 36.

U članku 70. u uvodnoj rečenici iza riječi: „pravna“ dodaju se riječi: „ili fizička“.

Stavak 1. točka 5., 6., 7. i 8. mijenjaju se i glase:

„5. objavi programski sadržaj suprotno zabrani iz članka 15. stavka 2. podstavka 1. i/ili 2. i/ili 3., ili objavi programske sadržaje protivno odredbi članka 15. stavka 3. i/ili 4. ovoga Zakona.

6. obavi oglašavanje i teletrgovinu a ne postupi prema odredbi članka 17. stavka 1. ovoga članka ili postupi suprotno članku 17.a stavku 1. i/ili 2. i/ili 3. ovoga Zakona,

7. obavi oglašavanje i teletrgovinu suprotno odredbi članka 18. stavcima 1. ili 2. i/ili članku 18.a ovoga Zakona,

8. obavi oglašavanje i teletrgovinu u trajanju duljem od propisanog u članku 19. stavku 1. ili 2. ovoga Zakona,“

Iza točke 8. dodaje se nova točka 8.a koji glasi:

„8.a emitira izloge namijenjene teletrgovini u trajanju kraćem ili duljem i/ili većem broju od propisanog u članku 19.b stavku 1. ovoga Zakona ili obavlja oglašavanje ili teletrgovinu preko programa koji su isključivo posvećeni teletrgovini ili samopromicanju suprotno članku 19.b stavku 2. i/ili 3. ovoga Zakona,“

Članak 37.

(1) Članovi Vijeća za elektroničke medije nastavljaju s radom i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani te do imenovanja novih članova Vijeća.

(2) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona predsjednik Vijeća za elektroničke medije postaje ravnatelj Agencije za elektroničke medije.

(3) Agencija će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predložiti Hrvatskom saboru Statut Agencije usklađen s odredbama ovoga Zakona.

(4) Predsjednik Vijeća za elektroničke medije će u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti prijavu za brisanje Vijeća za elektroničke medije iz sudskog registra, te izvršiti upis Agencije u sudski registar.

(5) Agencija za elektroničke medije danom upisa u sudski registar preuzet će imovinu, prava i obveze Vijeća za elektroničke medije te u radni odnos radnike Vijeća za elektroničke medije koji obavljaju administrativne, stručne i tehničke poslove, a zatečeni su u radnom odnosu na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija danom stupanja na snagu ovoga Zakona postaje Fond Agencije za elektroničke medije.

Članak 38.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o elektroničkim medijima.

Članak 39.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Na području Republike Hrvatske uz Hrvatsku radioteleviziju danas djeluje 23 televizijska i 153 radijska koncesionara, dok broj osoba koje objavljuju elektroničke publikacije nije utvrđen. Rad navedenih elektroničkih medija uređen je odredbama Zakona o elektroničkim medijima, Zakona o medijima, Zakonom o potvrđivanju Europske konvencije o prekograničnoj televiziji, dok se rad i djelovanje Hrvatske radiotelevizije uređuje posebnim zakonom.

Ovo područje u Europskoj uniji uređeno je Direktivom o televiziji bez granica, Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji, te brojnim preporukama Vijeća Europe koje se odnose na medije.

U okviru postupka pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji održan je pred Europskom komisijom multilateralni i bilateralni screening za poglavlje 10. Informacijsko društvo i mediji tijekom lipnja i srpnja 2006. godine te također sastanci Pododbora za ljudske potencijale, istraživanje, tehnološki razvitak i socijalnu politiku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje Europske unije. Tom prilikom je provedeno prethodno ispitivanje usklađenosti medijskog zakonodavstva Republike Hrvatske s europskom pravnom stečevinom, te su u pogledu Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji iznesene određene primjedbe.

Temeljne primjedbe odnose se na usklađenost sa Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji, posebno u odnosu na oglašavanje nekih proizvoda, promicanje europskih audiovizualnih djela, slobodu prijenosa programskih sadržaja iz drugih država, te pitanje osiguravanja pravnog lijeka protiv svih odluka Vijeća za elektroničke medije.

II. PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima ponajprije se želi usvojiti one odredbe propisa Europske unije koji uređuju područje elektroničkih medija, a na koje je uputila Europska komisija, kako bi se postigla potpuna harmonizacija na ovom području.

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima uređuju se slijedeća osnovna pitanja:

- Propisuje se da nakladnik elektroničkog medija može biti i fizička osoba , što je u skladu sa člankom 1. točkom b. Direktive o televiziji bez granica.

- Briše se odredba kojom se elektroničke publikacije izričito uvršćuju u djelatnost proizvodnje i prijenosa programskih sadržaja i programskih usluga, iz razloga što se na njih ne primjenjuju sve odredbe kojima se uređuju pojedini programski sadržaji i usluge.

- Preciziraju se pojmovi koji se uređuju posebnim propisima, tako da su uvršteni pojmovi koji se odnose na digitalizaciju, kao što su multipleks, mrežni operator digitalnog radija i/ili digitalne televizije i multipleks operator digitalnog radija i/ili digitalne televizije.

- Uređuje se pitanje prava na ispravak u programima radija i televizije na način da se upućuje na Zakon o medijima, kojim je ovo pitanje detaljno uređeno.

- Prihvaća se načelo, sukladno praksi Europske komisije, da se prilikom upućivanja na neki posebni propis treba navesti naziv propisa, tako da su u tom smislu u Zakonu izvršene odgovarajuće dopune.

- Propisuje se jamstvo slobode izražavanja i puna programska sloboda elektroničkih medija, bez izričitog navođenja mogućnosti ograničavanja slobode izražavanja i pune programske slobode elektroničkih medija Zakonom o elektroničkim medijima i posebnim zakonom.

- Precizira se uporaba hrvatskog jezika, posebno mogućnost poticanja stvaralaštva na njegovim narječjima.

- Određuje da se fizičke i pravne osobe kao nakladnici elektroničkog medija mogu upisati u propisane registre (sudski registar, registar udruga, registar obrtnika dr.).

- Preciziraju se, sukladno članku 2. Direktive o televiziji bez granica, 97/36/EC, uvjeti na temelju kojih se predmnijeva da je nakladnik elektroničkog medija unutar nadležnosti Republike Hrvatske.

- Određuje se način davanja uredničkog mišljenja o programskoj osnovi te sastav uredništva nakladnika.

- Utvrđuju se zabrane i mjere koje se odnose na zaštitu maloljetnika, sukladno Direktivi o televiziji bez granica i Konvenciji o prekograničnoj televiziji.

- Određuje se da nije dopušteno u oglašavanju i teletrgovini prikazivati, vizualno ili govorom, osobe koje redovito nastupaju u televizijskom programu vijesti ili aktualnostima, sukladno članku 13. stavku 4. Konvencije o prekograničnoj televiziji.

- Propisuju se zabrane oglašavanja i teletrgovine lijekova i medicinskih proizvoda te zdravstvenih usluga, koje predviđa Direktiva o televiziji bez granica, te zabrana oglašavanja alkohola i alkoholnih pića, izuzev ako je za alkoholna pića drugačije uređeno Zakonom o hrani.

- Određuje se trajanje prijenosa namijenjenog spotovima za teletrgovinu, spotovima za oglašavanje i drugih oblika oglašavanja do 12 minuta u jednom satu programa za sve nakladnike. Vrijeme prijenosa spotova za oglašavanje ne smije prijeći 15% dnevnog vremena prijenosa.

- Definiraju se izlozi i programi koji su posvećeni teletrgovini i samopromicanju, sukladno Direktivi o televiziji bez granica.

- Utvrđuju se uvjeti pokroviteljstva za pravne osobe koje proizvode ili prodaju lijekove i medicinske postupke, sukladno Direktivi o televiziji bez granica,

- Briše se odredba koja je propisivala da nakladnik televizijskog programa mora osigurati objavljivanje više od 55% programskih sadržaja na hrvatskom jeziku (članak 27.), što je u skladu sa zahtjevima europskih stručnjaka koji smatraju da je pitanje obvezne upotrebe hrvatskog jezika već uređeno člankom 4. Zakona, tako da ovu odredbu treba brisati kao nepotrebnu i nerazumljivu.

- Određuje se da nakladnici moraju nastojati da u programu većinski udio čine europska audiovizualna djela, te da udio ovih djela neovisnih proizvođača u godišnjem programu iznosi najmanje 10% vremena emitiranja. Nakladnici koji imaju koncesiju lokalne razine i nisu povezani u nacionalnu mrežu izuzimaju se od ovih obveza.

- Precizira se ostvarivanje prava javnosti na praćenje značajnijih događaja.

- Propisuju se kriteriji za dodjelu sredstava iz Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, te određuju mjere za osiguranje transparentnosti dodjele sredstava i njihovog korištenja.

- Uređuje se osnivanje i rad Agencije za elektroničke medije, kao samostalne i nezavisne pravne osobe koja ima dva tijela: ravnatelja Agencije i Vijeće za elektroničke medije, koje je regulatorno tijelo u području elektroničkih medija. Predsjednik Vijeća je ravnatelj Agencije. Način financiranja Agencije i Vijeća, te profesionalnost rada i drugi uvjeti ostaju nepromijenjeni u odnosu na važeći Zakon o elektroničkim medijima. Precizira se nadležnost Vijeća time da se određuje da ono potiče samoregulaciju i koregulaciju te donosi podzakonske propise sukladno Zakonu o elektroničkim medijima.

- Propisuje se provedba javnog natječaja za dodjelu koncesija i za digitalni radio i televiziju tj. za slobodni prijenosni kapacitet zasebnog radijskog ili televizijskog programa unutar multipleksa, čime se omogućuje digitalizacija u području obavljanja djelatnosti radija i televizije, te propisuju kriteriji za dodjelu koncesija za obavljanje radijske i televizijske djelatnosti.

- Određuje se da stručne poslove za Vijeće obavlja Agencija za elektroničke medije, te da ona ima stručnu službu za monitoring. Na ovaj način osigurat će se potpuna samostalnost i nezavisnost regulatornog tijela u stručnom smislu.

- Propisuje se da se protiv odluka Vijeća može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. Na ovaj način osigurava se pravna zaštita nakladnika u odnosu na odluke Vijeća kao regulatornog tijela.

- Produljuje se vrijeme trajanja koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije, tako da se one dodjeljuju na vrijeme koje ne može biti dulje od petnaest niti kraće od osam godina.

- Utvrđuju se uvjeti pod kojima Republika Hrvatska može privremeno odstupiti od obveze osiguranja slobode prijama i ponovnog prijenosa programskih sadržaja na svojem teritoriju, sukladno Direktivi o televiziji bez granica.

- Briše se odredba o obavljanju nadzora nad zakonitošću rada nakladnika od strane Ministarstva, s obzirom da ovaj nadzor treba obavljati Vijeće za elektroničke medije kao regulatorno tijelo.

- Propisuju se prekršajne odredbe radi osiguranja provedbe ovoga Zakona.

- Propisuju se prijelazne i završne odredbe kojima se uređuje nastavak rada Vijeća za elektroničke medije, kao i osnivanje Agencije za elektroničke medije i njezin upis u sudski registar. Također se uređuje preuzimanje imovine, prava i obveza kao i radnika Vijeća za elektroničke medije od strane Agencije.

Donošenjem predloženoga Zakona odnosno njegovom provedbom obavljanje djelatnosti radija i televizije uskladit će se s europskim propisima, standardima i praksom koji su uobičajeni za ove djelatnosti. Vijeću za elektroničke medije osigurat će se potpuna nezavisnost i samostalnost kao regulatornom tijelu u području elektroničkih medija, i to u odnosu na donošenje njegovih odluka i stručnu osposobljenost. Omogućit će se napose oglašavanje određenih proizvoda sukladno propisanim uvjetima, promicanje europskih audiovizualnih djela od strane elektroničkih medija na nacionalnoj i regionalnoj razini, provedba mjere ograničenja slobode prijenosa programskih sadržaja iz drugih država u propisanom postupku, te korištenje pravnog lijeka protiv svih odluka Vijeća za elektroničke medije.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Člankom 1. usklađuje se zakonska definicija nakladnika elektroničkih medija sa člankom 1a. Direktive o televiziji bez granica, prema kojoj nakladnik može biti fizička i pravna osoba. S obzirom da se na objavljivanje elektroničkih publikacija ne primjenjuju sve odredbe o programskim sadržajima i načelima, već isključivo članci 12., 13. 15. i 32. Zakona, te da je internet međunarodni medij koji je vrlo teško kontrolirati, nije primjereno elektroničke publikacije posebno isticati u kontekstu djelatnosti proizvodnje i prijenosa programskih sadržaja. U tekst članka 2. stavka 2. uneseni su pojmovi koji se odnose na digitalizaciju, te je s obzirom na pravnu praksu u zakonodavstvu Europske unije, prilikom upućivanja na neki propis umjesto izričaja posebnim zakonom naveden konkretni zakonski propis na koji se upućuje. Radi usklađivanja Zakona sa člankom 23. Direktive o televiziji bez granica i člankom 8. Europske konvencije o prekograničnoj televiziji upućuje se također na primjenu odredbi Zakona o medijima o pravu na ispravak objavljene informacije ili na odgovor na objavljenu informaciju. Nadalje određuje se da odredbe ovoga Zakona treba primjenjivati i tumačiti sukladno Europskoj konvenciji o prekograničnoj televiziji i Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda s obzirom da je Republika Hrvatska stranka ovih konvencija.

Člankom 2. propisuje se jamstvo slobode izražavanja i puna programska sloboda elektroničkih medija, bez navođenja mogućnosti ograničenja propisanih ovim i posebnim zakonom.

Člankom 3. pobliže se uređuje pitanje uporabe hrvatskog jezika u programskim sadržajima i uslugama, te mogućnost promicanja stvaralaštva na narječjima hrvatskog jezika. Također se precizira da uporaba hrvatskog jezika nije obvezna u svim emisijama namijenjenim pripadnicima nacionalnih manjina, a ne samo emisijama namijenjenih njihovom informiranju.

Člankom 4. uređuje se upis nakladnika elektroničkih medija, koji mogu biti fizičke ili pravne osobe, u propisani registar (sudski registar, registar obrtnika, registar udruga, zaklada i dr.).

Člankom 5. usklađuju se odredbe članka 6. sa odredbama Direktive o televiziji bez granica, prema kojima se utvrđuje kada je nakladnik unutar nadležnosti Republike Hrvatske, odnosno druge članice Europske unije.

Člankom 6. mijenja se članak 10. stavak 1. i 2. tako da se određuje da djelatnost radija i televizije obavljaju pravne i fizičke osobe koje su upisane u propisani registar, te koje su pribavile koncesiju i sklopile ugovor o koncesiji, što je u skladu sa Direktivom o televiziji bez granica. Propisuje se da posebne tehničke, prostorne, financijske i kadrovske uvjete te postupak utvrđivanja uvjeta pravilnikom propisuje Vijeće za elektroničke medije, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za telekomunikacije.

Člankom 7. dopunjuje se članak 11. stavak 3. na način da se precizira tko čini uredništvo nakladnika koje daje prethodno mišljenje kojim se očituje o promjeni ili dopuni programske osnove koja se odnosi na više od 10% programske sheme, te da se mišljenje utvrđuje većinom glasova.

Člankom 8. dopunjen je i izmijenjen članak 15. tako da se u stavku 2. uređuje zabrana govora mržnje sukladno članku 22.a Direktive o televiziji bez granica, a u stavicima 3. i 4. predviđene su mjere zabrane radi zaštite maloljetnika, sukladno članku 22. Direktive o televiziji bez granica. Tako nisu dopušteni programski sadržaji koji mogu ozbiljno ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika ili pak oni za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti takav razvoj maloljetnika, ako nisu poduzete tehničke mjere kojima će se spriječiti da maloljetnici čuju ili vide takve programe (odabir vremena emitiranja, zvučno upozorenje i dr.).

Člankom 9. produljuje se na prijedlog Vijeća za elektroničke medije vrijeme tijekom kojega nakladnici koji obavljaju djelatnost radija i televizije moraju čuvati snimke cjelovito objavljenoga programskog sadržaja, tako da umjesto šezdeset dana ove snimke moraju čuvati devedeset dana.

Člankom 10. usklađuje se odredba članka 17. stavka 1. sa člankom 10. stavkom 2. Direktive o televiziji bez granica, na način da se propisuje kako se obveza da oglašavanje i teletrgovina moraju biti nedvojbeno prepoznatljivi i odvojeni od drugih dijelova programskih sadržaja putem audio i audiovizualnih sredstava ne odnosi na odvojene reklamne spotove i spotove teletrgovine.

Člankom 12. dodaje se novi članak 17a. kojim se pobliže uređuju uvjeti oglašavanja i teletrgovine sukladno Direktivi o televiziji bez granica i Europskoj konvenciji o prekograničnoj televiziji, posebno u pogledu zaštite maloljetnika prilikom oglašavanja i teletrgovine.

Člankom 12. dopunjuju se mjere zabrane koje se odnose na oglašavanje i teletrgovinu, sukladno članku 13. stavku 4. Europske konvencije o prekograničnoj televiziji, tako da se propisuje da nije dopušteno u oglašavanju i teletrgovini prikazivati, vizualno ili govorom, osobe koje redovito nastupaju u programu vijesti ili aktulanostima. Također se propisuje da, pored političkih stranaka, nezavisnim zastupnicima predstavničkih tijela također nije dopušteno oglašavanje, izuzev za vrijeme izborne promidžbe sukladno posebnom zakonu.

Člankom 13. dodaje se novi članak 18a. kojim se uređuje zabrana oglašavanja i teletrgovine oružja i streljiva, duhana i duhanskih proizvoda, lijekova i medicinskih proizvoda koji su dostupni na liječnički recept, te zdravstvenih usluga. Uređuju se također zabrana oglašavanja i teletrgovine alkohola i alkoholnih pića, uz mogućnost da to pitanje bude kao izuzetak drukčije riješeno Zakonom o hrani i odgovarajućim podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Člankom 14. usklađuje se vrijeme trajanja prijenosa namijenjenoga spotovima za teletrgovinu i oglašavanje sa člankom 18. Direktive o televiziji bez granica. Od ovih odredbi izuzeto je oglašavanje u radijskom programu.

Člankom 15. dodaje se novi članak 19.a kojim se određuje da su tijela državne uprave kao i drugi korisnici državnog proračuna dužni 15% godišnjeg iznosa namijenjenog promidžbi svojih usluga ili aktivnosti utrošiti na oglašavanje u programima regionalnih i lokalnih elektroničkih medija. Također se dodaje novi članak 19b. kojim se uređuje pitanje izloga namijenjenih programima za teletrgovinu, koji se emitiraju preko kanala koji nisu isključivo namijenjeni teletrgovini, te kanali koji su posvećeni isključivo teletrgovini ili samopromicanju, sukladno članku 18a. Direktive o televiziji bez granica.

Člankom 16. dopunjuje se članak 21. stavak 1. tako da se navodi posebni propis, Zakon o elektroničkim medijima, kojim je zabranjeno oglašavanje određenih proizvoda i usluga, što za posljedicu ima i zabranu pokroviteljstva za njihove proizvođače te pružatelje usluga. Također se dodatno uređuje pitanje pokroviteljstva pravnih osoba koje se bave proizvodnjom ili prodajom lijekova i zdravstvenih usluga, koje u načelu mogu biti pokrovitelji programa kojima promiču svoje ime, zaštitni znak, sliku ili djelatnost, bez spominjanja lijekova ili posebnih postupaka liječenja dostupnih isključivo na liječnički recept, što je u skladu sa člankom 17. stavkom 3. Direktive o televiziji bez granica i člankom 18. stavkom 2. Europske konvencije o prekograničnoj televiziji.

Članak 17. briše se odredba članka 27. koja je propisivala da nakladnik televizijskog programa mora osigurati objavljivanje više od 55% programskih sadržaja na hrvatskom jeziku. Brisanje ove odredbe je u skladu sa zahtjevima europskih stručnjaka koji smatraju da je pitanje obvezne upotrebe hrvatskog jezika već uređeno člankom 4. Zakona, tako da je ova odredba nepotrebna i nerazumljiva.

Člankom 18. usklađuje se odredba članka 29. sa člankom 4. Direktive o televiziji bez granica, te se time određuje da nakladnik televizijskog programa mora osigurati da od ukupnog programa većinski udio čine europska audiovizualna djela, kao i način postupnog postizanja toga udjela što pobliže uređuje Vijeće za elektroničke medije svojim pravilnikom. Također se određuje da nakladnik koji ima koncesiju lokalne razine i nije povezan u nacionalnu mrežu ne mora promicati europska djela, sukladno članku 9. Direktive o televiziji bez granica.

Člankom 19. usklađuje se odredba članka 31. stavka 1. sa člankom 5. Direktive o televiziji bez granica, tako da se precizira da nakladnik televizijskog programa mora nastojati osigurati da udio europskih audiovizualnih djela neovisnih proizvođača u godišnjem programu iznosi najmanje 10% vremena prijenosa. Također se određuje da nakladnik koji ima koncesiju lokalne razine i nije povezan u nacionalnu mrežu ne mora promicati europska djela, sukladno članku 9. Direktive o televiziji bez granica.

Člankom 20. dopunjuje se članak 34. tako da se navodi Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji kao poseban propis iz stavka 3. toga članka. Također se definiraju značajni događaji koje Vijeće za elektroničke medije utvrđuje, te postupak određivanja njihovog popisa u suradnji sa Europskom komisijom, sukladno članku 3a. Direktive o televiziji bez granica.

Člankom 21. mijenja se članak 44. stavak 1. i 2. tako da se određuje da se podaci koji se odnose na javnost vlasništva dostavljaju Vijeću za elektroničke medije, a ne Ministarstvu kulture.

Člankom 22. preuređuje se u članku 56. stavku 1. status Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, tako da se određuje da on djeluje u okviru Agencije za elektroničke medije. Također se dopunjuje članak 56. stavak 2. točka 2. tako da se navode propisi kojima se osiguravaju sredstva za rad Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Također se propisuje da Vijeće za elektroničke medije programe i izvješća o dodjeli sredstava Fonda dostavlja Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

Člankom 23. dopunjuje se članak 57. stavci 1. i 4. tako da se dodaje odredba o promicanju stvaralaštva na narječjima hrvatskog jezika iz sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, te određuju kriteriji za dodjelu sredstava Fonda. Također se mijenja članak 57. stavak 5. tako da se određuje da Vijeće za elektroničke medije a ne nadležni ministar, donosi pravilnik o načinu i postupku godišnjeg javnog natječaja za sufinanciranje programskih sadržaja Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, praćenju trošenja sredstava i ostvarenju programskih sadržaja za koji su dodijeljena. Propisuje se i obveza objavljivanja popisa korisnika sredstava, programskih sadržaja za koja su dodijeljena i izvješća o njihovu ostvarenju na web stranici Vijeća.

Člankom 24. mijenja se naziv Glave VI. tako da glasi „VI. AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE I VIJEĆE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE“.

Člankom 25. mijenja se članak 58. tako da se dodaje podnaslov iznad ovoga članka „Agencija za elektroničke medije, te se uređuje osnivanje Agencije za elektroničke medije kao samostalne i neovisne pravne osobe s javnim ovlastima koja ima dva tijela, ravnatelja Agencije i Vijeće za elektroničke medije. Ravnatelj Agencije zastupa, predstavlja i rukovodi Agencijom, te je odgovoran za rad stručnih službi Agencije. Predsjednik Vijeća je ravnatelj Agencije. U rukovođenju Agencijom ravnatelj Agencije organizira i vodi rad i poslovanje Agencije. Uređuje se također pitanje osiguranja sredstava za rad Agencije, raspolaganje neutrošenim sredstvima po završnom računa, te podnošenje izvješća Hrvatskom saboru o radu Agencije.

Člankom 26. dodaje se novi članak 58.a, s podnaslovom „Vijeće za elektroničke medije, kako bi se istakla važnost ovog tijela, te se određuje da Vijeće upravlja Agencijom te obavlja zadaće regulatornog tijela u području elektroničkih medija. Vijeće u svojem radu ima ovlasti upravnog vijeća u smislu Zakona o ustanovama, akte Vijeća potpisuje predsjednik Vijeća. Članovi Vijeća obavljaju svoju dužnost profesionalno kao zaposlenici Agencije. Vijeće objavljuje godišnje izvješće o svom radu i podnosi ga Hrvatskom saboru.

Člankom 27. dopunjuje se članak 59. tako da se dodaje novi stavak 6. kojim se određuje da članovi Vijeća ne smiju od nakladnika primati darove, prihvaćati usluge, niti stupati u odnose koji ih dovode u sukob interesa u odnosu na zadaće propisane ovim Zakonom. Također je dopunjen i stavak 7. ovoga članka, te se njime uređuje postupak razrješenja člana Vijeća za elektroničke medije. Postupak za razrješenje člana Vijeća u Zakonom propisanim slučajevima pokreće samo Vijeće, a o razrješenju odlučuje Hrvatski sabor.

Člankom 28. precizira se nadležnost Vijeća za elektroničke medije kao regulatornog tijela na način da ono može poticati samoregulaciju i koregulaciju radi provedbe zakona i donositi podzakonske propise sukladno Zakonu o elektroničkim medijima.

Člankom 29. mijenja se i dopunjuje članak 61. tako da se određuje da administrativne, stručne i tehničke poslove za Vijeće obavlja Agencija za elektroničke medije, dok tehničke i stručne poslove iz područja telekomunikacija za Vijeće obavlja Hrvatska agencija za telekomunikacije. Ujedno se utvrđuje da Agencija obvezno ima stručnu službu za nadzor (monitoring) i redovito praćenje pridržavanja odredbi ovoga Zakona. Na ovaj način se osigurava provedba odredbi medijskog zakonodavstva.

Člankom 30. dodaje se novi članak 61a. kojim se sukladno članku 3.stavku 3. Direktive o televiziji bez granica propisuje da je tužba Upravnom sudu Republike Hrvatske pravni lijek protiv odluka Vijeća za elektroničke medije.

Člankom 31. mijenja se i dopunjuje članak 62. tako da se određuje da Vijeće raspisuje javni natječaj za dodjelu koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije na tehničkoj podlozi koju utvrđuje Hrvatska agencija za telekomunikacije, te da se javni natječaj raspisuje se za svaku slobodnu radijsku frekvenciju ili više radijskih frekvencija koje čine zasebnu koncesiju, odnosno kod digitalnog radija i televizije za slobodni prijenosni kapacitet zasebnog radijskog ili televizijskog programa unutar multipleksa, što će omogućiti nesmetanu provedbu digitalizacije u ovom području. Sadržaj i postupak javnog natječaja propisuje Vijeće, a ne ministar kulture. Također se uređuju kriteriji za dodjelu koncesija, što je u skladu sa zahtjevima europskih stručnjaka.

Člankom 32. propisuje se produljenje trajanja koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije, tako da se one dodjeljuju na vrijeme koje ne može biti dulje od petnaest niti kraće od osam godina. Na ovaj način želi se osigurati isplativost obavljanja ove djelatnosti za pokretanje koje je nužno uložiti znatna sredstva koja se ne mogu vratiti ulagačima u kratkom roku.

Člankom 33. dopunjuje se i precizira odredba članka 65. stavka 1. podstavka 11. tako da se izričito navodi da Vijeće za elektroničke medije može donijeti odluku o ograničenju prijenosa programskih sadržaja iz drugih država, što je detaljno uređeno člankom 66. Zakona.

Člankom 34. mijenja se članak 66. tako da se propisuje sukladno članku 2a. Direktive o televiziji bez granica da iznimno Vijeće za elektroničke medije može poduzeti odgovarajuće mjere radi privremenog ograničenja slobode prenošenja programskih sadržaja iz drugih država, u slučaju kada je Republika Hrvatska ovlaštena privremeno odstupiti od obveze osiguranja slobode prijama programskih sadržaja i ponovnog prijenosa na svojem teritoriju.

Člankom 35. briše se odredba članka 68. koja propisuje da nadzor nad zakonitošću rada obavlja nadležno ministarstvo, za što je odredbama Zakona o elektroničkim medijima ovlašteno Vijeće za elektroničke medije kao samostalno i neovisno regulatorno tijelo.

Člankom 36. dopunjuje se članak 70. tako da se uređuju prekršaji i sankcije koje se odnose na kršenje pojedinih novih odredbi ovoga Zakona.

Članak 37. sadrži prijelazne i završne odredbe kojima se uređuje pitanje početka rada Agencije za elektroničke medije i njezinog upisa u sudski registar, preuzimanje imovine, prava i obveza, te zatečenih zaposlenika, kao i pitanje mandata sadašnjih članova Vijeća za elektroničke medije. Također se određuje da Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija danom stupanja na snagu ovoga Zakona postaje Fond Agencije.

Člankom 38. ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o elektroničkim medijima.

Članak 39. je završna odredba kojom se određuje da Zakon stupa na snagu osmoga dana do dana objave u „Narodnim novinama.“

IV. SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima prihvaćen je u Hrvatskom saboru 20. travnja 2007. godine, nakon što je razmotren na saborskoj sjednici i na sjednicama njegovih radnih tijela. Sve iznesene primjedbe i prijedlozi pomno su razmotreni, uključujući i prijedloge s konzultativnog sastanka koji je održan 29. svibnja 2007. godine s predstavnicima nakladnika radija i televizija te njihovim udrugama, u organizaciji Ministarstva kulture, OSCE-a, Misije u Zagrebu i Delegacije Europske komisije u Zagrebu. Također je uzeto u obzir i neformalno očitovanje Generalnog direktorata za informatičko društvo i medije Europske komisije, koji je u međuvremenu zaprimljeno putem Delegacije Europske komisije u Zagrebu.

U članku 6. propisuje se da posebne tehničke, prostorne, financijske i kadrovske uvjete te postupak utvrđivanja uvjeta pravilnikom propisuje Vijeće za elektroničke medije, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za telekomunikacije. Ovime se jača regulatorna uloga Vijeća za elektroničke medije, tako da ove uvjete više ne propisuje ministar kulture, te se u tom smislu jača i nezavisnost rada ovoga Vijeća.

Člankom 8. izmijenjen je članak 15. tako da se u stavku 2. uređuje zabrana govora mržnje sukladno članku 22.a Direktive o televiziji bez granicama i Preporuci VE (97)20 o „govoru mržnje“. Ovo dodatno usklađenje izvršeno je u skladu s prijedlogom stručne službe Europske komisije. Također se sukladno Direktivi o televiziji bez granica u stavku 3. umjesto riječi „dijete“ koristi pojam „maloljetnika“ kada se propisuje zaštita njihovog fizičkog, mentalnog ili moralnog razvoja. Iako je člankom 1. Konvencije o pravima djece propisano da dijete označava svaku osobu mlađu od 18 godina, ta se definicija u nas ne koristi dosljedno, te je tako u smislu odredbe članka 89. Kaznenog zakona, dijete osoba koja nije navršila četrnaest godina života. S obzirom na činjenicu da bi to moglo izazvati dvojbe oko zaštite osoba mlađih od 18 godina, koje u odnosu na pornografske sadržaje uživaju i kaznenopravnu zaštitu, bilo je nužno opredijeliti se u tekstu Zakona za pojam „maloljetnika“ koji koristi Direktiva o televiziji bez granica. Slijedom navedenoga, pojam maloljetnika se koristi i u člancima 11. i 12. Konačnog prijedloga.

Člankom 10. usklađuje se odredba članka 17. stavka 1. sa člankom 10. stavkom 2. Direktive o televiziji bez granica, na način da se propisuje kako se obveza da oglašavanje i teletrgovina moraju biti nedvojbeno prepoznatljivi i odvojeni od drugih dijelova programskih sadržaja putem audio i audiovizualnih sredstava ne odnosi na odvojene reklamne spotove i spotove teletrgovine. Ovo usklađenje izvršeno je u skladu s prijedlogom stručne službe Europske komisije.

U članku 12. precizirana je odredba članka 18. stavka 6. na način da je određeno da se ona odnosi na televizijski program vijesti ili aktualnosti, a ne i na radijske programe. Naime, Europska konvencija o prekograničnoj televiziji propisuje da nije dopušteno u oglašavanju i teletrgovini prikazivati, vizualno ili govorom, osobe koje redovito nastupaju u televizijskom programu vijesti ili aktualnostima, s obzirom da se ova Konvencija ne odnosi na radio.

U članku 14. brisana je odredba prema kojoj je Vijeće za elektroničke medije bilo ovlašteno utvrditi što se smatra spotom za teletrgovinu, izlogom za teletrgovinu te drugim novim tehnikama oglašavanja, s obzirom da je na ovu odredbu imala primjedbu stručna služba Europske komisije.

Odredbe članka 16. i 17. Prijedloga zakona, koje su predviđale smanjenje informativnog programa radija i smanjenje vlastite proizvodnje u radijskim i televizijskim programima brisane su, s obzirom da je utvrđeno da predlagatelj tih promjena Vijeće za elektroničke medije nije uzelo u obzir sve relevantne okolnosti koje bi opravdavale ovakvo smanjene obveza nakladnika, a napose činjenicu da oni iz Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija dobivaju sredstva za poticanje proizvodnje i objavljivanja navedenih programa.

Člankom 22. preuređuje se u članku 56. stavku 1. status Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, tako da se određuje da on djeluje u okviru Agencije za elektroničke medije. Također se dopunjuje članak 56. novim stavkom 3. kojim se propisuje da Vijeće za elektroničke medije programe i izvješća o dodjeli sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija dostavlja Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja. Ova odredba je u skladu s prijedlogom stručne službe Europske komisije.

U članku 23. u dijelu koji se odnosi na izmjenu i dopunu članka 57. stavak 4. Zakona o elektroničkim medijima, brisan je podstavak koji je predviđao doprinos promicanju hrvatske kulture u svijetu i uključenost u međunarodnu kulturnu suradnju kao kriterij za dodjelu sredstava. Ocijenjeno je da se kulturna raznolikost odnosi na proizvodnju domaćih sadržaja kojima se doprinosi raznolikosti programskih sadržaja, te da stoga ovaj kriterij nije potrebno navoditi. Nadalje, člankom 23. Konačnog prijedloga izmijenjen i je i dopunjen članak 57. stavak 5. tako da se određuje da Vijeće za elektroničke medije a ne nadležni ministar, donosi pravilnik o načinu i postupku godišnjeg javnog natječaja za sufinanciranje programskih sadržaja Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, praćenju trošenja sredstava i ostvarenju programskih sadržaja za koji su dodijeljena. Propisuje se i obveza objavljivanja popisa korisnika sredstava, programskih sadržaja za koja su sredstva dodijeljena i izvješća o njihovu ostvarenju na web stranici Vijeća. Na ovaj način osigurat će se transparentnost dodjele i korištenja sredstava Fonda.

Člankom 31. mijenja se članak 62. stavak 3. tako da se propisuje da sadržaj i postupak javnog natječaja za dodjelu koncesija propisuje Vijeće za elektroničke medije, a ne ministar kulture. Na ovaj način jačaju se regulatorne ovlasti Vijeća i njegova nezavisnost.

Člankom 32. propisuje se produljenje trajanja koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije, tako da se one dodjeljuju na vrijeme koje ne može biti dulje od petnaest niti kraće od osam godina. Na ovaj način želi se osigurati isplativost obavljanja ove djelatnosti za pokretanje koje je nužno uložiti znatna sredstva koja se ne mogu vratiti ulagačima u kratkom roku.

Člankom 36. dodatno su propisane prekršajne sankcije za sve oblike kršenja odredbi o zaštiti maloljetnika, te kršenja odredbi o oglašavanju i teletrgovini.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Nije prihvaćen prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koji se odnosi na izmjenu i dopunu članka 57. Zakona o elektroničkim medijima, kojom bi se posebno uredilo bodovanje programskih sadržaja nacionalnih manjina i uvelo financiranje sadržaja koji se odnose na ravnopravnost spolova, kao i prijedlog da se radi zaštite djece definira pojam pornografije, bezrazložnog nasilja, zabrani oglašavanje kladionica, kockarnica i automata za igre na sreću.

Ocjenu programa koji se financiraju iz Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija do sada je obavljalo Vijeće za elektroničke medije prema svojim kriterijima i bodovanju. Međutim, Konačnim prijedlogom zakona uređeni su kriteriji za ocjenu programskih sadržaja koji se financiraju iz Fonda za poticanje pluralizma i raznolikosti medija, te transparentnost dodjele i korištenja sredstava. U tom smislu zajamčeno je korektno i transparentno ocjenjivanje svih programa koji se financiraju iz sredstava Fonda.

Nadalje, prema Preporuci VE (2007)² o pluralizmu medija i raznovrsnosti sadržaja, u odnosu na postizanje raznovrsnosti sadržaja nije navedena ravnopravnost spolova, u smislu da bi se namjenski proizvodili i objavljivali sadržaji koji se odnose na ovu ravnopravnost. Točno je da se u Preambuli Europske konvencije o prekograničnoj televiziji ističe kao načelo dostojanstvo i jednaka vrijednost svakoga ljudskog bića, ali u odnosu na to da se to načelo ne bi povrijedilo u bilo kojem televizijskom programu, a ne u smislu posebne proizvodnje i emitiranja sadržaja. U tom smislu držimo da ove sadržaje nije potrebno posebno definirati, kada se oni mogu afirmirati u okviru već navedenih kategorija, primjerice kulturnog stvaralaštva, razvoja obrazovanja, znanosti i umjetnosti.

U brojnim aktima EU, Vijeća Europe, UNESCO-a i UNICEF-a koji uređuju zaštitu maloljetnika u području audiovizualnih usluga ne mogu se naći definicije nasilnog, brutalnog i pornografskog sadržaja. Štoviše, Preporukom VE (89)7 Odbora ministara zemljama članicama o načelima za distribuciju videograma s nasilnim, brutalnim ili pornografskim sadržajem, ističe se da u odnosu na definicije nasilnog, brutalnog i pornografskog sadržaja nema mogućnosti utvrđivanja jedinstvenih europskih definicija za ove pojmove, te da detaljne definicije mogu imati nedostatak u tome da ne obuhvaćaju sve oblike nasilja, što može predstavljati problem za nacionalne sudove koji postupaju po načelu *nulla poena sine lege stricta*. Iz navedenog razloga držimo da nije prihvatljivo definirati ove pojmove, već se sadržaj tih pojmova mora utvrđivati putem samoregulacije i koregulacije od strane Vijeća za elektroničke medije i sudova od slučaja do slučaja.

Oglašavanje kladionica, kockarnica i automata za igre na sreću nije zabranjeno Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji, a nije zabranjeno niti Zakonom o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (NN, br. 83/02 i 149/02). Štoviše, u brojnim aktima EU, Vijeća Europe, UNESCO-a i UNICEF-a koji uređuju zaštitu maloljetnika u području medija ne navodi se zabrana ove vrste oglašavanja. Međutim, u članku 8. Konačnog prijedloga predviđena je zaštita maloljetnika u odnosu na sve programske sadržaje koji mogu ugroziti njihov fizički, mentalni ili moralni razvoj, što se, ako za to postoje stručna opravdanja, može primijeniti i na ove sadržaje, u smislu da se ograniči njihovo objavljivanje u vrijeme kada ti sadržaji neće biti gledani od strane maloljetnika.

Nadalje, zabrana diskriminacije temeljem dobi, izgleda i materijalnog položaja također nije uređena Direktivom o televiziji bez granica i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji. Međutim, člankom 15. stavkom 2. Zakona o elektroničkim medijima, te preuređenom definicijom koja se odnosi na govor mržnje, sadržanoj u članku 8. Konačnog prijedloga, zabranjen je svaki oblik mržnje utemeljen na netoleranciji prema pojedincima ili skupinama, zbog njihova podrijetla, političkog uvjerenja, svjetonazora, zdravstvenog stanja ili drugih određenja ili osobina. Za kršenje ove odredbe predviđena je i prekršajna odgovornost. Držimo da stoga nije potrebno dodatno uređivati ovo pitanje.